

KĘSTUTIS EIDUKONIS: “ŠAUKIU AŠ TAUTĄ”.

☒ Nemažai laiko jau yra praėję nuo Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) bei JAV Lietuvių Bendruomenės įkūrimo. Pastaroji atliko didžiulį darbą nuo savo įkūrimo pradžios. Jos Charta būtų pravartu paskaityti kiekvienam lietuviui, tiek gyvenančiam Lietuvoje, tiek ir už jos ribų. Abi organizacijos turi kuo pasigirti. Tačiau taip pat tenka pripažinti, jog abi šiuo metu išgyvena vidurio amžiaus krizę. Šiuo klausimu turiu nemažai patirties, nes ir pats gyvenime ne kartą tai išgyvenau.

Daliai mūsiškių kyla abejonių, ar šios organizacijos vis dar tinkamai atlieka savo funkciją reprezentuodamos Lietuvos išėivius ir ar jų išvis reikia. Kita dalis tuo tarpu dalina JAV lietuvių bendruomenę į dvi dalis: „Trečiąją bangą“ (žmones, emigravusius po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m.), bei „Antrąją bangą“ (žmones, emigravusius prieš Nepriklausomybės atkūrimą, bei jų atžalas). Siūloma išmesti antrosios bangos išėivius teigiant, jog jie yra per daug nutolę nuo Lietuvos

aktualijų, pasenę, nesuvokia šalies problemų, nesupranta naujųjų išievių vargų. Toks požiūris ne tik kad neduoda jokios naudos, bet dar ir verčia abi puses toli nuo organizacijos. Mūsų susiskaldymas naudingas tik V. Putinui ir gal dar keliems asmeninių tikslų bežiūrintiems Lietuvos lyderiams.

Man bei mano bendraminčiams yra gan akivaizdu, jog abiems organizacijoms yra būtina apsvarstyti, o gal tiksliau, iš naujo nutarti kokia yra jų vizija ir paskirtis, kokie užsibrėžti tikslai. Tiek JAV Lietuvių Bendruomenė, tiek ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė buvo įsteigtos tam, kad prisidėtų prie lietuviškos kultūros bei tapatybės išsaugojimo Lietuvai esant po sunkiu Sovietų Sąjungos okupaciniu spaudimu. Vienas iš tikslų buvo kovoti bei siekti Lietuvos Nepriklausomybės bei demokratinės Respublikos atkūrimo. Kai pastarasis tikslas buvo įgyvendintas 1990 m. kovo 11 d., abi organizacijos ėmėsi padėti lietuviškajai diasporai išsaugoti kultūrą, kalbą, naujesiems išieviams užmegzti kontaktą su senaisiais. *Status quo* išsaugojimas tapo prioritetu. Abi organizacijos smarkiai prisideda prie mokyklų išlaikymo, kultūrinių renginių organizavimo, tačiau misija sukurti Lietuvą, kuria visi galėtume didžiuotis, tarsi prasmego į užmarštį.

Prašau negalvokite, jog aš nemyliu Lietuvos ar kad nevertinu to, kiek buvo nuveikta labai sudėtingomis aplinkybėmis. Per 25 Nepriklausomybės metus mes, lietuviai, daug pasiekėme, tačiau vis dar yra aibė problemų, kurios verčia mases tautiečių spjauti į Lietuvą ir emigruoti. Pastarojo JAV Lietuvių Bendruomenės posėdžio metu šnekučiavausi su tik ką Lietuvą palikusiais žmonėmis. Aš jų užklausiau: "Negi jūs tikrai norite visą likusį savo gyvenimą praleisti Amerikoje?" Daugumos atsakas buvo toks: "Be abejo, kad ne, mes mylime Lietuvą ir jeigu būtų galimybė, norėtume ten grįžti dirbti bei auginti vaikus, tačiau dabartinėmis sąlygomis to padaryti neįmanoma". Pradėjus gilintis į konkrečias sąlygas, kurias jų netenkina, dažniausi minimi dalykai buvo požiūris į žmogų, korupcija, teisingumo trūkumas, valstybinės vizijos nebuvimas, taip pat tai, jog yra sudėtinga rasti darbą, už kurį padoriai mokėtų. Kalbėdamas su antrosios bangos išieviais bei jų vaikais aš pakomentavau: „Jūsų pateikiamos priežastys, dėl kurių negrįžtate atgal į Lietuvą, sutampa su priežastimis, kurias mini trečiosios bangos emigrantai, tačiau jie dar pridėjo V. Putino baimę“. Antrosios bangos išievių vaikai spėjo įsitvirtinti Amerikoje, čia jie turi gerus darbus, šeimas, namus; šie žmonės nelabai randa priežasčių viskam mesti ir ieškoti laimės Lietuvoje. Paklausti, ar sutiktų kraustytis, dauguma atsakė: „Mielai! Jeigu padėtis Lietuvoje pasikeistų, ir Lietuva galėtų konkuruoti su Amerika, kodėl gi ne“. Trumpai tariant, dabartinė situacija

Lietuvoje skatina ne imigraciją, bet emigraciją.

Jeigu JAV Lietuvių Bendruomenė bei Pasaulio Lietuvių bendruomenė nori augti ir pritraukti vis daugiau narių, joms būtina pakeisti savąsias MISIJAS į kažką, kas orientuotąsi į klestinčią Lietuvą, ką nors tokio, kas būtų verta Partizanų bei visų tremtinių aukų. Šiam tikslui pasiekti yra būtina pabrėžti **balsavimo bei aktyvaus domėjimo Lietuvos aktualijomis svarbą!** Užtenka elgetauti prašant lėšų bei paslaugų iš valstybės kad išlaikyti *status quo!* “Geriau uždegti bent vieną žvakę, nei keikti tamsą...”. Todėl šaukiu aš **VISUS LIETUVIUS**, tiek valstybės vadovus, tiek ir paprastus piliečius vienyti ir kartu dirbti Lietuvos labui! Sukurkime tokią Lietuvą, dėl kurios nebūtų gėda nei mums, nei mūsų vaikams, nei anūkams, kur visi galėtų gyventi ir pelningai dirbti.

Kęstutis Eidukonis

Tekstą redagavo Aira Bekerytė